

25 anys de «Les exxcursionistes calentes»

El director de la primera pel·lícula per a adults d'èxit en català fa avui una xerrada repassant el rodatge a la Cerdanya i la repercussió del film i del projecte Sexe en català, pel qual va tractar amb Carod-Rovira i cantar amb Lax N'Busto

Fa vint-i-cinc anys que el director de cinema **Conrad Son** va enfilem-se per les muntanyes de la Cerdanya per a rodar *Les exxcursionistes calentes*, **la primera i gairebé única pel·lícula porno en català a tenir certa repercussió**. Amb frases com «això és un túnel, i no el del Cadí», «xarrupa que vessa» o «ja és l'hora de dinar, vols botifarra amb seques?», val a dir que no és d'estranyar. Aquest doblatge va quedar en l'imaginari d'una generació i va donar certa fama al seu creador, que va fer tota una gira mediàtica i fins i tot va fer un àlbum de la banda sonora. Avui a les 19.00 ho repassarà tot plegat en una xerrada dins el **Cerdanya Film Fest (CFF)** a la **Biblioteca Comtat de Cerdanya** de Puigcerdà.

Allà recordaran el rodatge, fet en pocs dies des d'un **càmping de Prullans**, amb imatges de making of que els últims vint-i-cinc anys no han vist massa llum. «Les hem preparat a consciència i totes es poden veure o estan ultra censurades», assegura el director, que també parlarà de la repercussió del film. «És de les poques pel·lícules que la gent encara guarda i no oblida. I això que és un gènere d'usar i gaudir, com el de la por, que si t'ho coneixes perd». En bona part això és per l'esperit amb què el 1999 va fer-se *Les exxcursionistes calentes*, que no era més que la **pura diversió**. Son és conscient que molta gent que la segueix veient ho fa «per les bromes, i no pel sexe», i atribueix l'èxit sobretot a què «**era versemblant pel públic català**».

Un acudit d'Eugenio

L'argument, **filmat en anglès i exportat arreu, té els elements «catalanets» clàssics**: una parella «bufona» que va a buscar bolets, un grup de gent acampant vora el foc... res a veure amb escenes «d'aquelles que veus d'una hora lluny que és impossible». Són activitats, a més, que **accentuen la faceta d'humor en clau catalana**. «No és només el què es deia, sinó la manera, com un acudit de l'Eugenio», diu Son. Un altre clau és el doble sentit que es podia donar en el dia a dia a expressions com «fot-li, que és de Reus!». Son diu que no volien ferir sensibilitats ni que ningú digués que la pel·li era «barroera», i **van fer un doblatge «molt dels pastorets»**.

És «evident que els actors no estan dient allò», però tampoc es buscava això, sinó exportar «una pel·li de qualitat» a altres països. A la xerrada, de fet, ensenyaran trossos en italià, castellà, alemany o anglès, la llengua d'actors que llavors eren primeres espases de la indústria. Abans de fer *Les exxcursionistes*, Son havia fet pel·lícules per a adults a Canal Plus, però quan un dia va

proposar doblar-ne una al català «em van dir de tot, indepe dels collons, què t'has pensat?», assegura. Tot i haver guanyat premis i nominacions importants amb l'empresa, va plegar i engegar el projecte pel seu compte.

Això va deixar-lo amb poc pressupost. «Un milió de pessetes que em va deixar la meva germana per la càmera i poc més, perquè els actors van acceptar entrar i no cobrar fins que ho fes jo», explica Son. Els espais on es rodava eren cedits pels propietaris i ell coneixia els llocs i les hores «per no molestar ningú, no trobar-hi canalla... Aquí m'ajudaven el sogre i el cunyat». Eren un equip de poques persones i, un cop feta la feina, la gent s'apartava per «no fer un xou».

El resultat, això sí, va ser **ben «rendible»**, tant en català com en altres idiomes, i això que «econòmicament ens la jugàvem». Sigui com sigui, «el millor és que vint-i-cinc anys després encara en parlem, tot i que està feta amb una sabata i una espadenya i jo no sé si, com diuen, és la primera peli porno en català». Son creu que «fa de mal dir» i, de fet, sembla que anys abans va fer-se un doblatge de **Dràcula**, de **Mario Salieri**, tot i que mai va arribar a tenir la mateixa repercussió, «potser perquè el context ni el personatge eren molt catalans», comenta.

Pornografia pensada

La gran crítica de Son a la indústria actual és la **manca de trama en les pel·lícules**. *Les exxcursionistes* té plantejament, nus i desenllaç, i una banda sonora que es relaciona amb l'escena, «però ara no hi ha res, fan sexe i ja està, repeteixen les mateixes situacions avorrides, el mateix tipus de gravació... és carn de palla», diu el director, que tenia la idea de fer coses «amb un joc i que posessin catxondo». Creu que «s'ha perdut l'encant i el que abans fèiem en dues setmanes ara és una tarda». Això, és clar, afecta el consumidor, que per Son «s'acostuma» a aquest tipus de **consum «buit»**.

El novembre del 1999, en un número de la revista **El Temps** dedicat a la «NormaliXació», Son va dir del seu film que, «com tots», tenia «el seu aspecte masclista». «Era un altre moment i ara no penses així», es respon, tot i que admet que «en aquest sentit la indústria no ha sabut evolucionar». El gran problema del porno, però, el troba en «l'**accés massa senzill que hi tenen menors** «per als quals no està pensat». «Si hi ha nens de deu anys que beuen vi, prohibiríem el vi?», es pregunta. «Abans era molt més fàcil controlar-ho perquè hi havia una cortineta negra, ara amb la tecnologia és complicat, però s'ha d'entendre que el porno no s'ha fet per educar. Com el cinema de terror, és entreteniment per a adults, i s'ha de protegir els menors perquè no en vegin», defensa, dirigint «corresponsabilitat a totes les parts».

Dels mitjans a la política

L'èxit de *Les exxcursionistes calentes* va fer que, al canvi de segle, **Son fos una figura prou mediàtica**. Assegura haver aparegut en cent mitjans diferents, i a la xerrada ho vol ensenyar. «L'**Àngel Casas** em va convidar tres vegades, cada cop que feia una pel·li nova», recorda. El director **va seguir promovent**

la pornografia en català, tot i que mai va tenir l'efecte del primer film i va acabar deixant-ho estar «perquè no era rendible». Diu que havia arribat a aconseguir subvencions de la Generalitat per a costos del doblatge.

El projecte **Sexe en català** també constava de festivals, revistes, actuacions o de la seva banda musical. Les cançons de *Les exxcursionistes* van tenir tant ressò que en van fer un àlbum amb la discogràfica gironina **Música Global**, de **Salvador Cufí**. Van aparèixer a l'**Enderrock** i, en la presentació, Son recorda haver tocat el tema *Sexe en català*, que obre el film, amb coros dels cantants de **Lax N'Busto**, **Sírex** o **Brams**, **Pemi Fortuny**, **Leslie** i **Titot**, i el saxofonista **Pep Poblet**.

«Vam tenir la sort que hi havia una explosió política i reivindicació del català», admet Son, conscient que així i tot el seu projecte mai va acabar calant més que pel joc d'humor. D'anècdotes, però, n'hi ha donat unes quantes, i fins i tot el va dur al món de la política simpatitzant amb l'**Esquerra Republicana** de l'època. «Van veure que la pornografia i el sexe eren un vehicle per potenciar el català i vam tenir una relació interessant amb el Carod-Rovira», recorda. «En el fons, tothom va tenir l'humor per entendre que era una broma», diu. El líder d'ERC, això sí, va defensar el seu interès «perquè els països normals tenen de tot».

Dimarts, Son presentarà el seu darrer film, el drama *Tot allò que no et vaig dir*, també dins el CFF.